

’Āshûrâ är den 10:e Muharram

Hâfidh Yahyâ bin Sharaf an-Nawawî
Sharh Sahîh Muslim (8/10-11; 44-45)

Abû Bakr bin Abî Shaybah berättade för oss: Wakî’ bin al-Djarrâh berättade för oss, från Hâdjib bin ’Umar, från al-Hakam bin al-’radj som sade: ”Jag kom till Ibn ’Abbâs (radhiya Allâhu ’anhumâ). Han låg vid Zamzam och hade tagit sitt övre klädesplagg och satt det under huvudet. Jag sade till honom: ”Underrätta mig om ’Āshûrâ’-fastan.” Han sade: ”När du ser nymånen till Muharram, skall du räkna [dagarna] och fasta den nionde dagen.” Jag sade: ”Var det så Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) fastade den?” Han sade: ”Ja.” [1133]

Al-Hasan bin ’Alî al-Hulwânî berättade för oss: Ibn Abî Maryam berättade för oss: Yahyâ bin Ayyûb berättade för oss: Ismâ’îl bin Umayyah berättade för mig att han hörde Abû Ghatfân bin Tarîf al-Murrî säga: Jag hörde ’Abdullâh bin ’Abbâs (radhiya Allâhu ’anhumâ) säga: ”När Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) fastade ’Āshûrâ’-dagen och befallde att den skulle fastas, sade de: ”Allâhs sändebud, judarna och de kristna högaktar denna dag.” Då sade Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam): ”Nästa år skall vi fasta den den nionde dagen - om Allâh vill.” Året därpå avled Allâhs sändebud - må Allâhs välsignelse och fred vara med honom. [1134]

Abû Bakr bin Abî Shaybah och Abû Kurayb berättade för oss: Wakî’ berättade för oss, från Ibn Abî Dhi’b, från al-Qâsim bin ’Abbâs, från ’Abdullâh bin ’Umayr - förmodligen sade han från ’Abdullâh bin ’Abbâs (radhiya Allâhu ’anhumâ) - som berättade att Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) sade: ”Om jag lever nästa år, skall jag fasta den nionde.”

Här klagör Ibn ’Abbâs uttryckligen att hans åsikt är att ’Āshûrâ’ är den nionde Muharram. Det kan förstås som att det härrör från kamelvattning. Ty araberna brukade kalla den femte vattningsdagen för den fjärde. Detsamma görs med de resterande dagarna. På så sätt är den nionde egentligen den tionde.

Majoriteten av Salaf och Khalaf anser att ’Āshûrâ’ är den tionde Muharram. Till dem som sade det, hör Sa’îd bin al-Musayyib, al-Hasan al-Basrî, Mâlik, Ahmad, Ishâq och andra. Detta är vad haditherna uppenbarligen tyder på. Å andra sidan är det långsökt att gå efter vattningsteorin. Likaså avvisas Ibn ’Abbâs av den andra hadithen han rapporterade. Däri berättade han att både profeten (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) och judarna och de kristna fastade ’Āshûrâ’. Sedan sade han att han (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) skulle fasta den nionde året därpå. Detta visar klart och tydligt att han (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) inte fastade den nionde. Sålunda blir det den tionde.

Ash-Shâfi’î och hans elever, Ahmad, Ishâq och andra sade: ”Det är rekommenderat att fasta den nionde och

den tionde tillsammans. Profeten (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) fastade den tionde och avsåg att fasta den nionde.”

Det har föregått i Muslims ”as-Sahîh”, i kapitlet ”as-Salâh”, att Abû Hurayrah berättade att profeten (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) sade: ”Den bästa fastan efter Ramadhân, är i Allâhs månad Muharram.” Vissa lärda sade att anledningen bakom fastan av den nionde tillsammans med den tionde, är att man inte skall efterlikna judarna som enbart fastade den tionde. Detta antyds i hadithen. Det har också sagts att det skall göras för säkerhets skull för att försäkra sig om att ha fastat ’Āshûrâ’. Den första åsikten är däremot starkare - och Allâh vet bättre.

Qutaybah bin Sa’îd berättade för oss: Abû ’Awânah berättade för oss, från Abû Bishr, från Humayd bin ’Abdir-Rahmân al-Humayrî, från Abû Hurayrah (radhiya Allâhu ’anh) som sade: ”Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) sade (i betydelse): ”Den bästa fastan efter Ramadhân, är i Allâhs månad Muharram. Den bästa bönen efter den obligatoriska, är på natten.”” [1163]

Zuhayr bin Harb berättade för mig: Djarîr berättade för oss, från ’Abdul-Malik bin ’Umayr, från Muhammad bin al-Muntashir, från Humayd bin ’Abdir-Rahmân, från Abû Hurayrah (radhiya Allâhu ’anh) som berättade att Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) blev frågad: ”Vilken bön är den bästa efter den obligatoriska? Vilken fasta är den bästa efter Ramadhân?” Han sade (i betydelse): ”Den bästa bönen efter den obligatoriska bönen, är bönen mitt i natten. Den bästa fastan efter Ramadhân, är fastan i Allâhs månad Muharram.””

”Den bästa fastan efter Ramadhân, är i Allâhs månad Muharram” - Håri finns ett uttryckligt bevis för att det är den bästa fastemånaden. Det har redan förklarats varför profeten (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) fastade Sha’bân så ofta till skillnad från Muharram. Vi har nämnt två anledningar:

1 - Han kan ha fått reda på dess förträfflighet först i slutet av sin livstid.

2 - Han kan ha hindrats av ursäkter som resor, sjukdomar och liknande.

”Den bästa bönen efter den obligatoriska, är på natten” - Håri finns bevis för de lärdas samstämmighet om att frivillig bön under natten är bättre än frivillig bön under dagen. Likaså är detta ett bevis för vår kollega Abû Ishâq al-Marwazî och dem som höll med honom, om att bönen under natten är bättre än de fastställda Sunan-bönerna under dagen. Majoriteten av våra kollegor säger emellertid att de fastställda Sunan-bönerna är bättre eftersom de liknar de obligatoriska.

Den första åsikten är dock starkare och bättre överensstämmande med hadithen - och Allâh vet bättre.